

“Antallet af børn der bliver bidt er faldet drastisk,” fortæller Karen Hørmann (th.) om organisationens arbejde i Indien.

→ mann fortæller, at en tævehund i løbet af 6 års levetid teoretisk kan blive ophav til 67.000 hunde:

“Teoretisk – for mange overlever jo ikke, men det siger noget om, hvor hurtigt hundene formerer sig og med dem også sygdomme som rabies...”

Udryddelse?

Men på trods af denne viden er neutralisering af gadehunde endnu ikke standard i store dele af verden, og selv for en hærdet dyrlæge er historierne om udryddelsesmetoderne grusomme.

“Man har rundt omkring i verden i mange år forsøgt at begrænse bestanden ved at benytte sig af alle mulige mere eller mindre bestialske måder. Gift og glasskår i maden, genne hundene ind i områder, hvor der er elektrisk højspænding og så videre, men det hjælper ikke. Det eneste der hjælper, er, at man får neutraliseret dem og lader dem blive, hvor de er.”

Det kan måske lyde ulogisk, at det ikke hjælper at dræbe alle hundene, men forklaringen er ganske enkel:

Der opstår simpelthen det, der bliver kaldt for et ’biologisk tomrum.’

“Fjerner man bare alle hundene i et område, bliver det lynhurtigt fyldt op med hunde andre steder fra, og nu er der ikke længere nogle af de oprindelige hunde til at holde de nye væk, og så bliver området hurtigt fyldt op igen,” forklarer Karen Hørmann. “Nogle gange er resultatet, at der ender med at være endnu flere hunde, end der var i forvejen, og så er man jo lige vidt”.

“Men de steder hvor vi har været, har de fået øjnene op for, at det virkelig er en succes. For eksempel er rabies i de områder stort set blevet udryddet, og det har haft en positiv indflydelse på turismen,” siger Helene Schønberg. “Turisterne holdt sig for væk, fordi de var bange for rabies, men er begyndt at komme igen. Og hvor der før var mange børn, der årligt døde af rabies, har vi stort set udryddet rabies i Dharamsala-området. Antallet af børn

som bliver bidt af hunde, er faldet drastisk. Der kunne de jo se, at det nyttede at tage sig af det. Det har så gjort, at de nu selv viser interesse for arbejdet, og forhåbentligt på et tidspunkt selv bliver i stand til selv at tage over.”

Dyrlæger med mening

Dyrenes SOS arbejder også med oplysning og uddannelse af skolebørn. Her lærer de at passe ordentligt på dyrene og sikre, at de får den rigtige mad. De lærer også vigtigheden af, at dyrene bliver steriliseret, og at de får den rigtige mad. Der gøres også en stor indsats for at opbygge et velfungerende foder-værtsystem, så de vilde hunde bliver holdt i nogenlunde foderstand. Men selv om det er hårdt arbejde, giver Karen Hørmann også udtryk for, at det som dyrlæge er meget lærerigt at prøve at arbejde i sådanne områder.

“Det er en meget håndgribelig måde at omsætte det, man kan til noget brugbart. Noget der giver synlige resultater lige nu og her. Man gør det, man er bedst til, som de siger i reklamerne.”

Ingen af repræsentanterne for Dyrenes SOS lægger skjul på, at velgørenhedsarbejde i udlandet er forbundet med udfordringer. Myndigheder der ikke bryder sig om, at man blander sig i deres lands forhold er dagligdag. Kulturelle eller religiøse holdninger til dyr spiller også ind – og sidst, men ikke mindst, er man oppe imod uvidenhed. Det kræver derfor en kombination af god forberedelse, diplomati, tålmodighed og kontakter i det område, man tager til. Og så kræver det, at man har mod på at arbejde under særdeles primitive forhold. Men

som Karen Hørmann påpeger, får man respekt for det basale i dyrlægearbejdet.

“Det er meget forskelligt fra dyrlægearbejde i Danmark. For det første har man at gøre med sygdomsproblemstillinger, man ikke rigtig kender herhjemme fra. Dernæst kommer, at vi slet ikke har det apparat i ryggen til at foretage undersøgelser og behandlinger. Det er meget, meget primitivt,” fortæller Karen Hørmann og understreger, at man uvægerligt får respekt for det basale i dyrlægearbejdet. “Man står nogle gange og opererer ved et bord, der er lavet af sodavandskasser og en plade, og hvor du skal klare dig med din pandelygte. Det er heller ikke sikkert, at der er rindende vand – der er måske en, der henter vand i en dunk til dig. Der er heller ikke mulighed for at sterilisere udstyret bagefter. Man må koge instrumenterne og putte jod på – og det er det.”

Primitivt eller ej, resultaterne er virkelig synlige, og det giver blod på tanden til at blive store nok til at kunne gøre endnu mere. Julie Stephensen gør det helt klart:

“Lige nu er målet at få nogle midler, for det er dér, det hele starter. Nu er det sådan, at dyrlægerne selv betaler for rejsen og nogle gange opholdet, men når vi får nogle større beløb på kontoen, kan vi hæve vores ambitioner, så vi for eksempel kan sende 10 dyrlæger til Thailand, eller hvor der nu er mest brug for det. ■

Fjerner man alle hunde, kommer der hurtigt andre

På nettet

Besøg www.dyrenessos.dk, og læs om, hvordan du bliver medlem som privatperson eller firma. Er du på Facebook, kan du også blive “venner” med foreningen. Søg på Dyrenes SOS.